

Folketingets Socialudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
post@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2024 - 2132

Doknr.
941716

Dato
05-12-2024

Folketingets Socialudvalg har d. 6. november 2024 stillet følgende spørgsmål nr. 4 (L 66) til social- og boligministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 4:

"Vil ministeren kommentere henvendelse af 5. november 2024 fra Delebarnets Vilkår, jf. L 66 - bilag 5?"

Svar:

I forhold til aftalen om et forbedret familieretligt system indeholder henvendelsen af 5. november 2024 fra Delebarnets Vilkår, som jeg bliver bedt om at kommentere, bemærkninger om begrebet forældrefremmedgørelse, barnets bedste i et langsigtet perspektiv, faglig guideline om "fremmedgørende adfærd" og opkvalificering af nogle af Familieretshusets medarbejdere. Henvendelse berører også Danmarks forpligtelser efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention i relation til sager efter forældreansvarsloven, navnlig at ophævelse af samvær forudsætter, at det er dokumenteret, at der foreligger tungtvejende grund til ophævelse, og at afgørelser skal være til barnets bedste og ikke må skade barnets sundhed og udvikling.

Jeg skal i den anledning understrege, at forældreansvarsloven indeholder de juridiske rammer for behandling af sager efter forældreansvarsloven, og at disse rammer er i overensstemmelse med konventionen. Jeg henviser her navnlig til, at det er de grundliggende principper i loven, at barnets forbindelse med begge forældre skal søges bevaret ved, at barnet har ret til samvær med den forælder, som det ikke har bopæl hos, og at alle afgørelser efter loven skal træffes ud fra en konkret vurdering af, hvad der er bedst for barnet. Der skal således tungtvejende grunde til at ophæve et samvær.

Ved vurderingen af barnets bedste tages der både hensyn til barnets aktuelle situation, men samtidigt anlægges der et mere fremtidsorienteret perspektiv. En afgørelse om ophævelse af et samvær, der er baseret på en vurdering af barnets helt aktuelle situation, vil således kunne indeholde overvejelser om genetablering af samværet.

Ved alle afgørelser efter forældreansvarsloven skal det sikres, at Danmarks forpligtelser i forhold til barnets bedste og respekt for retten til familieliv efter FN's konvention om barnets rettigheder og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention overholdes.

Jeg kan videre oplyse, at det fremgår af aftalen om et forbedret familieretligt system, at der som et forebyggende initiativ i relation til bl.a. forældrefremmedgørelse skal udarbejdes en faglig guideline til Familieretshusets håndtering af disse sager, som sætter Familieretshusets medarbejdere i stand til at afdække problematikkerne og balancere kompleksiteten i de omhandlede sager, med afsæt i barnets perspektiv. Guidelinen udarbejdes af børnesagkyndige psykologer med de nødvendige kompetencer i forhold til forståelse af barnets samlede situation. Formålet med guidelinen er at højne fagligheden og hurtigere kunne afdække, hvorfor der er modstand mod samvær, for på den måde at kunne arbejde med familien, inden situationen bliver mere kompleks og fastlåst og sikre, at barnet ikke mister kontakten til den ene forælder.

Samtidig følger det af aftalen, at det gennem efteruddannelse skal sikres, at Familieretshuset har de nødvendige faglige forudsætninger for at kunne spotte psykisk vold og forældrefremmedgørelse samt på relevant vis støtte forældrene i at håndtere de udfordringer, psykisk vold medfører for familiens relationer og for barnet.

Endelig kan jeg oplyse, at det fremgår af lovbemærkningerne, at den definition af forældrefremmedgørelse, der anvendes i lovforslaget, er et faktabaseret begreb, og ikke et psykologisk begreb.

For det andet indeholder henvendelsen forslag til en række initiativer i relation til navnlig ændring af betydningen af krisecentererklæringer, reetablering af brudte kontakter, herunder ved midlertidigt kontaktbevarende samvær, fastsættelse af kontaktbevarende samvær under overvågning, iværksættelse af psykopatologiske udredninger, behandling af påstande om anvendelse af rusmidler, nye retsmidler til sikring af barnets kontakt med begge forældre og fuldbyrdelse af samvær.

Jeg skal i den anledning understrege, at vi hele tiden skal have for øje, hvordan vi bedst muligt hjælper de børn, der kommer i klemme i forældrenes konflikter om eksempelvis samvær. Det er dog først og fremmest forældrenes pligt at passe på barnet og skærme barnet mod deres konflikter. Jeg kan ikke på nuværende tidspunkt lægge mig fast på bestemte initiativer som eksempelvis dem, der nævnes i henvendelsen. Det vil i min optik mest hensigtsmæssigt kunne indgå i mere grundlæggende overvejelser om og drøftelser af det familieretlige system. I den forbindelse bemærker jeg, at der som led i opfølgningen på den kommende evaluering af det familieretlige system også vil kunne være behov for en samlet prioritering af, hvilke initiativer til forbedring af det familieretlige system, der skal iværksættes, og hvilke undersøgelser og afdækninger der i den forbindelse vurderes at kunne være behov for.

For det tredje vedrører henvendelsen spørgsmål om bopælsforældrerens ansvar for at aflevere barnet til samvær samt samværschikane og "fremmedgørende adfærd" som udtryk for psykisk vold.

Med hensyn til transport af barnet i forbindelse med samvær kan jeg oplyse, at det fremgår af § 19, stk. 2, i forældreansvarsloven, at forældrene har et fælles ansvar for, at barnet har samvær med den forælder, som det ikke har bopæl hos, og for transporten af barnet i forbindelse med samvær. Tilrettelæggelsen af transporten af barnet er således overladt til forældrene, og Familieretshuset og familieretten skal som udgangspunkt ikke løse tvister mellem forældrene om transporten.

Videre kan jeg oplyse, at straffelovens bestemmelse om psykisk vold hører under Justitsministeriet. Jeg kan i den forbindelse henvise til min besvarelse af SOU L 66, spørgsmål nr. 10.

Med venlig hilsen
Sophie Hæstorp Andersen
Social- og boligminister

Bilag:
Besvarelse af SOU L 66, spørgsmål nr. 10